

ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ. ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸਾਬਕਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਰਡਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਮਰ ਨਾਥ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 22 ਅਕਤੂਬਰ, 1983 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮੁਦਾਦ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹਨਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 10,000

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸ ਐਸ ਨਿੱਝਰ, ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ, ਜੇ.ਜੇ.

ਮਨਜੀਤ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

CWP ਨੰ. 2003 ਦੇ 19475

15 ਸਤੰਬਰ, 2005

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - ਕਲਾ. 226—ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਪੈਨਸ਼ਨ

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1995 — ਰਜਿ. 34—ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ 'ਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗੰਨਮੈਨ ਦੀ ਮੌਤ — ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਗੰਨਮੈਨ ਦੀ ਵਿਧਵਾ—ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦਰਮਿਆਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ - ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ

ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ - ਕੀ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਂ - ਨਾਬਾਲਗ ਦਾ ਹਿੱਤ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਧੀ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ/ਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੭)

ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਵਿਵਾਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਨਮਾਨੇ ਵੰਗ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ,

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1995 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੮)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਕੇ ਗਰਗ ਨਰਵਾਣਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਚ.ਐਨ.

ਨਿਰਣਾ

ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਅਰਥਾਤ ਜੈ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾਦਾਰ ਨੰਬਰ 1, ਗੰਨਸੈਨ ਵਜੋਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਖਨੌਰੀ ਬ੍ਰਾਂਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਸਨ। 4 ਜੂਨ, 1986 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅੱਤਵਾਦੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। . ਜੈ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜੈ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ ਆਪਣੀ ਵਿਧਵਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸ. ਬਿਰਮਤੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਦੋ ਧੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਿਰਮਤੀ ਨੇ ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜੈ ਸਿੰਘ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਸਾਲ 1993 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ (ਕਰਮਚਾਰੀ) ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ, 1995, ਛੋਟੇ 'ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼' ਲਈ ਸਾਲ 1995 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 34(1) ਅਤੇ (1) ਅਨੁਸਾਰ 2) 1 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। . ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ, ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 34 ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"34. ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਭਗਤਾਨਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਜਾਂ ਮਰ ਗਏ। 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ. 1993:

- (1) ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬੈਂਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
- (2) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।"

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਜਨਮ 12 ਅਗਸਤ, 1985 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੇ 11 ਅਗਸਤ, 2003 ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ, ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਵਿਧਵਾ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 20 ਜੁਲਾਈ, 1996 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਭਾਵ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਨਿਯਮ 40(1)(c) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਦੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, 28 ਅਕਤੂਬਰ, 2003 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ, ਅਨੁਸੂਚੀ P/6, ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 11 ਨਵੰਬਰ, 2003, ਅਨੁਸੂਚੀ P/7 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(3) ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੈ ਸਿੰਘ ਦੀ 4 ਜੂਨ 1986 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਵਿਧਵਾ ਬੀਰਮਤੀ ਨੂੰ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਪਰ -ਕਮ-ਗੋਦਾਮ ਕੀਪਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਜੀਂਦ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਤਾਇਨਾਤ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤੁਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1995 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭਾਵ 23 ਮਾਰਚ, 1996 ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਫੰਡ. ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ। ਇਹ, ਬੇਸ਼ਕ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ ਜਾਂ ਧੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ/ਉਸਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਬਿਰਮਤੀ ਕੁਦਰਤਿ ਰਾਖਾ ॥ ਉਹ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਲਰਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸੀ

ਕੇਡਰ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1995 ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਲਈ ਬੈਂਕ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਸੁਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀ. ਬਿਰਮਤੀ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤਰਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨਾਬਾਲਗ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ,

ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਖੁਦ-ਖੁਦ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਜੋੜ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1985 ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੂਨ, 1986 ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਪੀਐਨਬੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਮਨਾ ਦੇਵੀ, (1)।

(6) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) ਅਸੀਂ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 34 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1 ਜਨਵਰੀ, 1986 ਤੋਂ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1993 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਹੋਵੇਗਾ। 1 ਨਵੰਬਰ, 1993 ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਨਾਬਾਲਗ ਪੁੱਤਰ/ਧੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ। ਅਣਵਿਆਹੇ

(1) 2004 (1) SCT 11

ਧੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਜੋ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਮਨਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1999 ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਬਸਟਰੈਕਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

“ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪ ਵਰਤਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਹਟਾਉਣ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ

ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਸਦਾ ਵਿਕਲਪ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

(8) ਫਰੇਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੰਚਾਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਖੁਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ। ਬਹੁਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਨੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਲਪ ਉਸਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਿਰਮਤਿ, ਵੀ ਬੇਮਤਲਬ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਬਿਰਮਤੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਬੈਂਕ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਣਵਿਆਹੀ ਧੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਾਬਾਲਗ ਧੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 120 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਬਰਮਤੀ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ ' ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲੋੜੀਂਦਾ ਫਾਰਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ **ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਜਮਨਾ** ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:-

"12. ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ/ਰਿਟਾਇਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਵੀ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 40(3) ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਾਬਾਲਗ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨੂੰ ਨਾਬਾਲਗ ਦੇ ਸਰਵੋਤਮ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੰਜ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਪਰਿਵਾਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਾਬਾਲਗ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

(9) ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ, 1995 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ